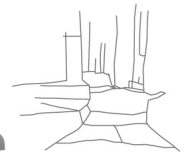

villa
Venire

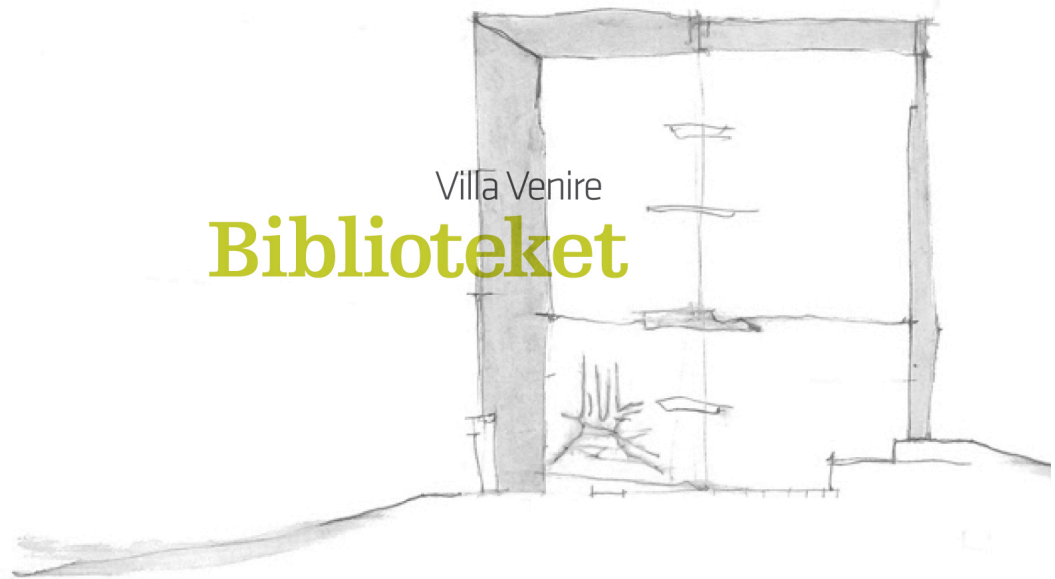

Moment af galskab

Leder til avis nr. 6

Af Thorkild Olsen, Villa Venire A/S - September 2009

Villa Venire
Biblioteket

Al den ildhu vi lægger for dagen for at træffe gode valg i vores liv. Al den møje for at foretage valg funderet i handlinger, der viser os selv og andre, hvem vi er og hvad vi gerne vil kendes på. Det har det moderne lært os; ikke blot at vi har muligheden. Vi har pligt til at vælge en udviklingsbetonet vej og gøre vores liv til et forehavende. Det handler om at få fat i den lange ende. Og vi forestiller os såmænd, det er det, vi har. "Som den engelske sociolog Nikolas Rose har pointeret, er det moderne billede af mennesket som selv-realiserende entreprenør funderet i en etik og en kultur, som deles af både højrefløj og venstrefløj. Dette selv stræber efter sin egen selvstændighed, det går efter personlig tilfredsstillelse i den jordiske tilværelse, det fortolker sin virkelighed og sin skæbne som noget, det er personligt ansvarlig for, og det skaber mening i tilværelsen gennem handlinger og valg.*" Men her er vi blinde.

Vi overser forskellen mellem valget og beslutningen. En forskel blandt andet den franske filosof Jacques Derrida har beskrevet. Valget på den ene side som det moderne projekt. Netop et projekt der er resultatet af kalkulen, de lange lister med fordele og ulemper, rationalet og et forventet eller ønsket udkomme. Beslutningen er noget ganske andet. Den træder ind i vores liv, når valget ikke længere er muligt. For når det virkelig gælder, så er det ikke os, der træffer valg. Så er det beslutningen der træffer os. Så er det ikke os der tager et valg. Så er det beslutningen, der har taget os. Det vi i denne avis har valgt at kalde begivenheden. De skelsættende begivenheder.

Begivenheder der optræder umærkeligt og ikke indbudt i vores liv. Nogle gange tydeligt. Andre gange diffust. Men med ét er alt ændret. "Jerndøren" smækker bag dig og du kan ikke længere gå tilbage, det står klart. Aldeles uklart til gengæld hvad der herfra venter. Herfra kan du udelukkende forsøge at gøre dig værdig til begivenheden. Du ved hvad der har forladt dig. Du aner ikke hvad der venter dig. Beslutningen er din accept af, at livet har ramt dig. Derrida beskriver at denne accept kun kan vokse ud af et moment af galskab. Et moment, hvor intet er genkendeligt. Hvor accepten af en bevægelse, en retning, en kontrakt er uoverskuelig. I den slags momenter erfarer du, at din dyrekøbte identitet er mere plastisk end du havde forestillet dig. Du indser at selvet er mere flydende end de fleste lærebøger har fortalt os. Galskaben gør det muligt at gøre noget. Gør det muligt at undgå handlingslammelsen, når fyringen rammer, når pludselig sygdom dukker op, når et kys ændrer alt, når afdelingen udliciteres, når ansøgningen til drømmejobbet afvises.

Som citeret andet steds i avisen så har modernitetsprojektet ikke indbygget en altomfattende meningsgivende evne eller kraft. Over alt, hvor mennesker støder ind i skelsættende begivenheder, er det moderne tavs. Meget, rigtigt meget, i menneskelivet har det moderne ingen svar på. Lige her kan denne avis risikere at blive en smule skizofren. Avisen hylder på den ene side narrativ metode, som værende en livskraftig tilgang til samtaler om det skelsættende i livet. Samtidig er det en smækker metode for det moderne selv. Narrativ metode abonnerer netop på meningsskabelse, handlingsrettethed og refleksion. Selvom narrative praktikere i Danmark ynder, med reference til Derrida, at fremhæve de-konstruktionen som en del af det frigørende i metoden, så ender vi let med at være en del af blindheden.

Denne avis forsøger at ophæve skizofrenien ved på den ene side at pege på en relevant praksis. Og på den anden side give rigeligt plads til alle sprækkerne, det mystiske, det uforklarlige, den rene forskel, hjernens hersken med vores liv, snublerierne og tågen.

Så selvom jeg benytter enhver given lejlighed til at fortælle om brugen af narrativ metode i arbejdet med menneskers liv. Om metodens opgør med simple typologier og dens evne til at bringe mennesker videre fra fastlåste forestillinger om sig selv. Så kan jeg ikke undgå at tænke på, hvordan jeg og andre med mig i det narrative arbejde med menneskers livsprojekter, hvor intentioner og værdier så fint sættes på rad og række, let risikerer at være "galskabsreducerende". Spørgsmålet er, om det er det verden har brug for?

*Frit efter Rune Lykkeberg i Information.